ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/ഉത്തരഭാഗഃ/അധ്യായഃ 31 മദംഗകന്യാ പ്രാദുർഭാവം

അഗസ്ത്യ ഉവാച
കിമിദം ശ്രീപുരം നാമ കേന രൂപേണ വർതതേ .
കേന വാനിർമിതം പൂർവ തത്സർവം മേ നിവദയ .. 3,31.1 ..

കിയത്പ്രമാണം കിം വർണം കഥയസ്വ മമ പ്രഭോ .
ത്വമേവ സർവസന്ദേഹപങ്കശോഷണഭാസ്കരഃ .. 3,31.2 ..

ഹയഗ്രീവ ഉവാച
യഥാ ചക്രരഥം പ്രാപ്യ പൂർവോക്തൈർലക്ഷണൈര്യുതമ് .
മഹായാഗാനലോത്പന്നാ ലലിതാ പരമേശ്വരീ .. 3,31.3 ..

കൃത്വാ വൈവാഹികീം ലീലാം ബ്രഹ്മാദ്യൈഃ പ്രാർഥിതാ പുനഃ .
വ്യജേഷ്ട ഭണ്ഡനാമാനമസുരം ലോകകണ്ടകമ് .. 3,31.4 ..

തദാ ദേവാ മഹേന്ദ്രാദ്യാഃ സന്തോഷം ബഹു ഭേജിരേ .
അഥ കാമേശ്വരസ്യാപി ലലിതായാശ്ച ശോഭനമ് .
നിത്യോപഭോഗസർവാർഥം മന്ദിരം കർതുമുത്സുകാഃ .. 3,31.5 ..

കുമാരാ ലലിതാദേവ്യാ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരാഃ .
വർധകിം വിശ്വകർമാണം സുരാണാം ശില്പകോവിദമ് .. 3,31.6 ..

സുരാണാം ശില്പനം ച മയം മായാവിചക്ഷണമ് .
ആഹൂയ കൃതസത്കാരാനൂചിരേ ലലിതാജ്ഞയാ .. 3,31.7 ..

അധികാരിപുരുഷാ ഊചുഃ
ഭോ വിശ്വകർമഞ്ഛില്പജ്ഞ ഭോഭോ മയ മഹോദയ .
ഭവന്തൗ സർവശാസ്ത്രജ്ഞൗ ഘടനാമാർഗകോവിദൗ .. 3,31.8 ..

സംകല്പമാത്രേണ മഹാശില്പകല്പവിശാരദൗ .
യുവാഭ്യാം ലലിതാദേവ്യാ നിത്യജ്ഞാനമഹോദധേഃ .. 3,31.9 ..

ഷോഡശീക്ഷേത്രമധ്യേഷു തത്ക്ഷേത്രസമസംഖ്യയാ .

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/ഉത്തരഭാഗഃ

1. അധ്യായഃ 1
2. അധ്യായഃ 2
3. അധ്യായഃ 3
4. അധ്യായഃ 4
5. അധ്യായഃ 5
6. അധ്യായഃ 6
7. അധ്യായഃ 7
8. അധ്യായഃ 8
9. അധ്യായഃ 9
10. അധ്യായഃ 10
11. അധ്യായഃ 11
12. അധ്യായഃ 12
13. അധ്യായഃ 13
14. അധ്യായഃ 14
15. അധ്യായഃ 15
16. അധ്യായഃ 16
17. അധ്യായഃ 17
18. അധ്യായഃ 18
19. അധ്യായഃ 19
20. അധ്യായഃ 20
21. അധ്യായഃ 21
22. അധ്യായഃ 22
23. അധ്യായഃ 23
24. അധ്യായഃ 24
25. അധ്യായഃ 25

കർതവ്യാ ശ്രീനഗര്യോ ഹി നാനാരത്നൈരലങ്കൃതാഃ .. 3,31.10 ..

യത്ര ഷോഡശധാ ഭിന്നാ ലലിതാ പരമേശ്വരീ .
വിശ്വത്രാണായ സതതം നിവാസം രചയിഷ്യതി .. 3,31.11 ..

അസ്മാകം ഹി പ്രിയമിദം മരുതാമപിച പ്രിയമ് .
സർവലോകപ്രിയം ചൈതത്തന്നാമ്നൈവ വിരച്യതാമ് .. 3,31.12 ..

ഇതി കാരണദേവാനാം വചനം സുനിശമ്യ തൗ .
വിശ്വകർമമയൗ നത്വാ വ്യഭാഷേതാം തഥാസ്ത്വിതി .. 3,31.13 ..

പുനർനത്വാ പൃഷ്ടവന്തൗ തൗ താൻകാരണ പൂരുഷാൻ .
കേഷു ക്ഷേത്രേഷു കർതവ്യാഃ ശ്രീനഗര്യോ മഹോദയാഃ .. 3,31.14 ..

ബ്രഹ്മാദ്യാഃ പരിപൃഷ്ടാസ്തേ പ്രോചുസ്തൗ ശില്പിനൗ പുനഃ .
ക്ഷേത്രാണാം പ്രവിഭാഗം തു കല്പയന്തൗ യഥോചിതമ് .. 3,31.15 ..

കാരണപുരുഷാ ഊചുഃ
പ്രഥമം മേരുപൃഷ്ഠേ തു നിഷധേ ച മഹീധരേ .
ഹേമകൂടേ ഹിമഗിരൗ പഞ്ചമേ ഗന്ധമാദനേ .. 3,31.16 ..

നീലേ മേഷേ ച ശൃങ്ഗാരേ മഹേന്ദ്രേ ച മഹാഗിരൗ .
ക്ഷേത്രാണി ഹി നവൈതാനി ഭൗമാനി വിദിതാന്യഥ .. 3,31.17 ..

ഔദകാനി തു സപ്തൈവ പ്രോക്താന്യഖില സിന്ധുഷു .
ലവണോദ്ബ്ധീക്ഷുസാരാബ്ധിഃ സുരാബ്ധിർഘൃതസാഗരഃ .. 3,31.18 ..

ദധിസിന്ധുഃ ക്ഷീരസിന്ധുർജലസിന്ധുശ്ച സപ്തമഃ .
പൂർവോക്താ നവ ശൈലേന്ദ്രാഃ പശ്ചാത്സപ്ത ച സിന്ധവഃ .. 3,31.19 ..

ആത്ദൃത്യ ഷോഡശ ക്ഷേത്രാണ്യംബാശ്രീപുരക്ലൃപ്തയേ .
യേഷു ദിവ്യാനി വേശ്മാനി ലലിതായാ മഹൗജസഃ .
സൃജതം ദിവ്യഘടനാപണ്ഡിതൗ ശില്പിനൗ യുവാമ് .. 3,31.20 ..

യേഷു ക്ഷേത്രേഷു ക്ലൃപ്താനി ഘ്നന്ത്യാ ദേവ്യാ മഹാസുരാൻ .
നാമാനി നിത്യാനാമ്നൈവ പ്രഥിതാനി ന സംശയഃ .. 3,31.21 ..

സാ ഹി നിത്യാസ്വരൂപേണ കാലവ്യാപ്തികരീ പരാ .
സർവം കലയതേ ദേവീ കലനാങ്കതയാ ജഗത് .. 3,31.22 ..

നിത്യാനാച മഹാരാജ്ഞീ നിത്യാ യത്ര ന തദ്ഭിദാ .
അതസ്തദീയനാമ്നാ തു സനാമാ പ്രഥിതാ പുരാ .. 3,31.23 ..

കാമേശ്വരീപുരീ ചൈവ ഭഗമാലാപുരീ തഥാ .
നിത്യക്ലിന്നാപുരീത്യാദിനാമാനി പ്രഥിതാന്യലമ് .. 3,31.24 ..

26. അധ്യായഃ 26
27. അധ്യായഃ 27
28. അധ്യായഃ 28
29. അധ്യായഃ 29
30. അധ്യായഃ 30
31. അധ്യായഃ 31
32. അധ്യായഃ 32
33. അധ്യായഃ 33
34. അധ്യായഃ 34
35. അധ്യായഃ 35
36. അധ്യായഃ 36
37. അധ്യായഃ 37
38. അധ്യായഃ 38
39. അധ്യായഃ 39
40. അധ്യായഃ 40
41. അധ്യായഃ 41
42. അധ്യായഃ 42
43. അധ്യായഃ 43
44. അധ്യായഃ 44

അതോ നാമാനി വർണ്ണേന യോഗ്യേ പുണ്യതമേ ദിനേ .
മഹാശില്പപ്രകാരേണ പുരീം രചയതാം ശുഭാമ് .. 3,31.25 ..

ഇതി കാരണകൃത്യേന്ദ്രൈർബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരൈഃ .
പ്രോക്തൗ തൗ ശ്രീപുരീസ്ഥേഷു തേഷു ക്ഷേത്രേഷു ചക്രതുഃ .. 3,31.26 ..

അഥ ശ്രീപുരവിസ്താരം പുരാധിഷ്ഠാതൃദേവതാഃ .
കഥയാമ്യഹമാധാര്യ ലോപാമുദ്രാപതേ ശൃണു .. 3,31.27 ..

യോ മേരുരഖിലാധാരസ്തുങ്ഗശ്ചാനന്തയോജനഃ .
ചതുർദശജഗച്ചക്രസംപ്രോതനിജവിഗ്രഹഃ .. 3,31.28 ..

തസ്യ ചത്വാരി ശൃങ്ഗാണി ശക്രനൈരൃതവായുഷു .
മധ്യസ്ഥലേഷു ജാതാനി പ്രോച്ഛ്രായസ്തേഷു കഥ്യതേ .. 3,31.29 ..

പൂർവോക്തശൃങ്ഗത്രിതയം ശതയോജനമുന്നതമ് .
ശതയോജനവിസ്താരം തേഷു ലോകാസ്ത്രയോ മതാഃ .. 3,31.30 ..

ബ്രഹ്മലോകോ വിഷ്ണുലോകഃ ശിവലോകസ്തഥൈവ ച .
ഏതേഷാം ഗൃഹവിന്യാസാന്വക്ഷ്യാമ്യവസരാന്തരേ .. 3,31.31 ..

മധ്യേ സ്ഥിതസ്യ ശൃങ്ഗസ്യ വിസ്താരം ചോച്ഛ്രയം ശൃണു .
ചതുഃശതം യോജനാനാമുച്ഛ്രിതം വിസ്തൃതം തഥാ .. 3,31.32 ..

തത്രൈവ ശൃങ്ഗേ മഹതി ശില്പിഭ്യാം ശ്രീപുരം കൃതമ് .
ചതുഃശതം യോജനാനാം വിസ്തൃത കുമ്ഭസംഭവ .. 3,31.33 ..

തത്രായം പ്രവിഭാഗസ്തേ പ്രവിവിച്യ പ്രദർശ്യതേ .
പ്രാകാരഃ പ്രഥമഃ പ്രോക്തഃ കാലായസവിനിർമിതഃ .. 3,31.34 ..

ഷട്ദശാധികസാഹസ്രയോജനായതവേഷ്ടനഃ .
ചതുർദിക്ഷു ദ്വാര്യുതശ്ച ചതുര്യോജനമുച്ഛ്രിതഃ .. 3,31.35 ..

ശാലമൂലപരീണാഹോ യോജനായുതമബ്ധിപ .
ശാലാഗ്രസ്യ തു ഗവ്യൂതേർനദ്ധവാതായനം പൃഥക് .. 3,31.36 ..

ശാലദ്വാരസ്യ ചൗന്നത്യമേകയോജനമാശ്രിതമ് .
ദ്വാരേദ്വാരേ കപാടേ ദ്വേ ഗവ്യൂത്യർധപ്രവിസ്തരേ .. 3,31.37 ..

ഏകയോജനമുന്നദ്ധേ കാലായസ വിനിർമിതേ .
ഉഭയോരർഗലാ ചേത്ഥമർധക്രോശസമായതാ .. 3,31.38 ..

ഏവം ചതുർഷു ദ്വാരേഷു സദൃശം പരികീർതിതമ് .
ഗോപുരസ്യ തു സംസ്ഥാനം കഥയേ കുംഭസംഭവ .. 3,31.39 ..

പൂർവോക്തസ്യ തു ശാലസ്യ മൂലേ യോജനസംമിതേ .
പാർശ്വദ്വയേ യോജനേ ദ്വേ ദ്വേ സമാദായ നിർമിതേ .. 3,31.40 ..

വിസ്താരമപി താവന്തം സംപ്രാപ്തം ദ്വാരഗർഭിതമ് .
പാർശ്വദ്വയം യോജനേ ദ്വേ മധ്യേ ശാലസ്യ യോജനമ് .. 3,31.41 ..

മേലയിത്വാ പഞ്ച മുനേ യോജനാനി പ്രമാണതഃ .
പാർശ്വദ്വയേന സാർധേന ക്രോശയുഗ്മേന സംയുതമ് .. 3,31.42 ..

മേലയിത്വാ പഞ്ചസംഖ്യായോജനാന്യായതസ്തഥാ .
ഏവം പ്രാകാരതസ്തത്ര ഗോപുരം രചിതം മുനേ .. 3,31.43 ..

തസ്മാദ്ഗോപുരമൂലസ്യ വേഷ്ടോ വിംശതിയോജനഃ .
ഉപര്യുപരി വേഷ്ടസ്യ ഹ്രാസ ഏവ പ്രകീർത്യതേ .. 3,31.44 ..

ഗോപുരസ്യോന്നതിഃ പ്രോക്താപഞ്ചവിംശതിയോജനാ .
യോജനേയോജനേ ദ്വാരം സകപാടം മനോഹരമ് .. 3,31.45 ..

ഭൂമികാശ്ചാപി താവന്ത്യോ യഥോർധ്വം ഹ്രാസസംയുതാഃ .
ഗോപുരാഗ്രസ്യ നിസ്താരോ യോജനം ഹി സമാശ്രിതഃ .. 3,31.46 ..

ആയാമോഽപി ച താവാന്വൈ തത്ര ത്രിമുകുടം സ്മൃതമ് .
മുകുടസ്യ തു വിസ്താരഃ ക്രോശമാനോ ഘടോദ്ഭവ .. 3,31.47 ..

ക്രോശദ്വയം സമുന്നദ്ധം ഹ്രാസം ഗോപുരവന്മുനേ .
മുകുടസ്യാന്തരേ ക്ഷോണീ ക്രോശാർധേന ച സംമിതാ .. 3,31.48 ..

മുകുടം പശ്ചിമേ പ്രാച്യാം ദക്ഷിണേ ദ്വാരഗോപുരേ .
ദക്ഷോത്തരസ്തു മുകുടാഃ പശ്ചിമദ്വാരഗോപുരേ .. 3,31.49 ..

ദക്ഷിണദ്വാരവത്പ്രോക്താ ഉത്തരദ്വാഃകിരീടികാഃ .
പശ്ചിമദ്വാരവത്പൂർവദ്വാരേ മുകുടകല്പനാ .. 3,31.50 ..

കാലായസാഖ്യശാലസ്യാന്തരേ മാരുതയോജനേ .
അന്തരേ കാംസ്യശാലസ്യ പൂർവവദ്ഗോപുരോഽന്വിതഃ .. 3,31.51 ..

ശാലമൂലപ്രമാണം ച പൂർവവത്പരികീർതിതമ് .
കാംസ്യശാലോഽപി പൂർവാദിദിക്ഷു ദ്വാരസമന്വിതഃ .. 3,31.52 ..

ദ്വാരേദ്വാരേ ഗോപുരാണി പർവലക്ഷണഭാഞ്ജി ച .
കാലായസസ്യ കാംസ്യസ്യ യോഽന്തർദേശഃ സമന്തതഃ .. 3,31.53 ..

നാനാവൃക്ഷമഹോദ്യാനം തത്പ്രോക്തം കുമ്ഭസംഭവ .
ഉദ്ഭിജ്ജാദ്യം യാവദസ്തി തത്സർവം തത്ര വർതതേ .. 3,31.54 ..

പരംസഹസ്രാസ്തരവഃ സദാപുഷ്പാഃ സദാഫലാഃ .
സദാപല്ലവശോഭാഢ്യാഃ സദാ സൗരഭസംകുലാഃ .. 3,31.55 ..

ചൂതാഃ കങ്കോലകാ ലോധ്രാ ബകുലാഃ കർണികാരകാഃ .
ശിംശപാശ്ച ശിരീഷാശ്ച ദേവദാരുനമേരവഃ .. 3,31.56 ..

പുന്നാഗാ നാഗഭദ്രാശ്ച മുചുകുന്ദാശ്ച കട്ഫലാഃ .
ഏലാലവങ്ഗാസ്തക്കോലാസ്തഥാ കർപൂരശാഖിനഃ .. 3,31.57 ..

പീലവഃ കാകതുണ്ഡ്യശ്ച ശാലകാശ്ചാസനാസ്തഥാ .
കാഞ്ചനാരാശ്ച ലകുചാഃ പനസാ ഹിങ്ഗുലാസ്തഥാ .. 3,31.58 ..

പാടലാശ്ച ഫലിന്യശ്ച ജടില്യോ ജഘനേഫലാഃ .
ഗണികാശ്ച കുരണ്ടാശ്ച ബന്ധുജീവാശ്ച ദാഡിമാഃ .. 3,31.59 ..

അശ്വകർണാ ഹസ്തികർണാശ്ചാംപേയാഃ കനകദ്രുമാഃ .
യൂഥികാസ്താലപർണ്യശ്ച തുലസ്യശ്ച സദാഫലാഃ .. 3,31.60 ..

താലാസ്തമാലഹിന്താലഖർജൂരാഃ ശരബർബുരാഃ .
ഇക്ഷവഃ ക്ഷീരിണശ്ചൈവ ശ്ലേഷ്മാന്തകവിഭീതകാഃ .. 3,31.61 ..

ഹരീത്ക്യസ്ത്വവാക്പുഷ്പ്യോ ഘോണ്ടാല്യഃ സ്വർഗപുഷ്പികാഃ .
ഭല്ലാതകാശ്ച ഖദിരാഃ ശാഖോടാശ്ചന്ദനദ്രുമാഃ .. 3,31.62 ..

കാലാഗുരുദ്രുമാഃ കാലസ്കന്ധാശ്ചിഞ്ചാ വദാസ്തഥാ .
ഉദുംബരാർജുനാശ്വത്ഥാഃ ശമീവൃക്ഷാ ധ്രുവാദ്രുമാഃ .. 3,31.63 ..

രുചകാഃ കുടജാഃ സപ്തപർണാശ്ച കൃതമാലകാഃ .
കപിത്ഥാസ്തിന്തിണീ ചൈവേത്യേവമാദ്യാഃ സഹസ്രശഃ .. 3,31.64 ..

നാനാഋതുസമാവിഷ്ടാ ദേവ്യാഃ ശൃങ്ഗാരഹേതവഃ .
നാനാവൃക്ഷമഹോത്സേധാ വർതന്തേ വരശാഖിനഃ .. 3,31.65 ..

കാംസ്യശാലസ്യാന്തരാലേ സപ്തയോജനദൂരതഃ .
ചതുരസ്രസ്താമ്രശാലഃ സിംധുയോജനമുന്നതഃ .. 3,31.66 ..

അനയോരന്തരക്ഷോണീ പ്രോക്താ കല്പകവാടികാ .
കർപൂരഗന്ധിഭിശ്ചാരുരത്നബീജസമന്വിതൈഃ .. 3,31.67 ..

കാഞ്ചനത്വക്സുരുചിരൈഃ ഫലൈസ്തൈഃ ഫലിതാ ദ്രുമാഃ .
പീതാംബരാണി ദിവ്യാനി പ്രവാലാന്യേവ ശാഖിഷു .. 3,31.68 ..

അമൃതം സ്യാന്മധുരസഃ പുഷ്പാണി ച വിഭൂഷണമ് .
ഈദൃശാ വഹവസ്തത്ര കല്പവൃക്ഷാഃ പ്രകീർതിതാഃ .. 3,31.69 ..

ഏഷാ കക്ഷാ ദ്വിതീയാ സ്യാൻകല്പവാപീതി നാമതഃ .
താമ്രശാലസ്യാന്തരാലേ നാഗശാലഃ പ്രകീർതിതാഃ .. 3,31.70 ..

അനയോരുഭയോസ്തിര്യഗ്ദേശഃ സ്യാത്സപ്തയോജനഃ .
തത്ര സംതാനവാടീ സ്യാൻകല്പവാപീസമാകൃതിഃ .. 3,31.71 ..

തയോർമധ്യേ മഹീ പ്രോക്താ ഹരിചന്ദനവാടികാ .
കല്പവാടീസമാകാരാ ഫലപുഷ്പസമാകുലാ .. 3,31.72 ..

ഏഷു സർവേഷു ശാലേഷു പൂർവവദ്ദ്വാരകല്പനമ് .
പൂർവവദ്ഗോപുരാണാം ച മുകുടാനാം ച കല്പനമ് .. 3,31.73 ..

ഗോപുരദ്വാരക്ലൃപ്തം ച ദ്വാരേ ദ്വാരേ ച സംമിതിഃ .
ആരകൂടസ്യാന്തരാലേ സപ്തയോജനദൂരതഃ .. 3,31.74 ..

പഞ്ചലോഹമയഃ ശാലഃ പൂർവശാലസമാകൃതിഃ .
തയോർമധ്യേ മഹീ പ്രോക്താ മന്ദാരദ്രുമവാടികാ .. 3,31.75 ..

പഞ്ചലോഹസ്യാന്തരാലേ സപ്തയോജനദൂരതഃ .
രൗപ്യശാലസ്തു സംപ്രോക്തഃ പൂർവോക്തൈർലക്ഷണൈര്യുതഃ .. 3,31.76 ..

തയോർമധ്യമഹീ പ്രോക്താ പാരിജാതദ്രുവാടികാ .
ദിവ്യാമോദസുസംപൂർണാ ഫലപുഷ്പഭരോജ്ജ്വലാ .. 3,31.77 ..

രൗപ്യശാലസ്യാന്തരാലേ സപ്തയോജനവിസ്തരഃ .
ഹേമശാലഃ പ്രകഥിതഃ പൂർവവദ്ദ്വാരശോഭിതഃ .. 3,31.78 ..

തയോർമധ്യേ മഹീപ്രോക്താ കദമ്ബതരുവാടികാ .
തത്ര ദിവ്യാ നീപവൃക്ഷാ യോജനദ്വയമുന്നതാഃ .. 3,31.79 ..

സദൈവ മദിരാസ്പന്ദാ മേദുരപ്രസവോജ്ജ്വലാഃ .
യേഭ്യഃ കാദംബരീ നാമ യോഗിനീ ഭോഗദായിനീ .. 3,31.80 ..

വിശിഷ്ടാ മദിരോദ്യാനാ മന്ത്രിണ്യാഃ സതതം പ്രിയാ .
തേ നീപവൃക്ഷാഃ സുച്ഛായാഃ പത്രലാഃ പല്ലവാകുലാഃ .
ആമോദലോലഭൃങ്ഗാലീഝങ്കാരൈഃ പൂരിതോദരാഃ .. 3,31.81 ..

തത്രൈവ മന്ത്രിണീനാഥായാ മന്ദിരം സുമനോഹരമ് .
കദംബവനവാട്യാസ്തു വിദിക്ഷുജ്ജ്വലനാദിതഃ .. 3,31.82 ..

ചത്വാരി മന്ദിരാണ്യുച്ചൈഃ കല്പിതാന്യാദിശില്പിനാ .
ഏകൈകസ്യ തു ഗേ7 യ വിസ്താരഃ പഞ്ചയോജനഃ .. 3,31.83 ..

പഞ്ചയോജനമായാമഃ സപ്താവരണതഃ സ്ഥിതിഃ .

ഏവമന്യവിദിക്ഷു സ്യുസ്സർവത്ര പ്രിയകദ്രുമാഃ .
നിവാസനഗരീ സേയം ശ്യാമായാഃ പരികീർതിതാ .. 3,31.84 ..

സേനാർഥം നഗരീ ത്വന്യാ മഹാപദ്മാടവീസ്ഥലേ .
യദത്രൈവ ഗൃഹ തസ്യാ ബഹുയോജനദൂരതഃ .. 3,31.85 ..

ശ്രീദേവ്യാ നിത്യസേവാ തു മന്ത്രിണ്യാ ന ഘടിഷ്യതേ .
അതശ്ചിതാമണിഗൃഹോപാന്തേഽപി ഭവനം കൃതമ് .
തസ്യാഃ ശ്രീമന്ത്രനാഥായാഃ സുരത്വഷ്ട്രാ മയേന ച .. 3,31.86 ..

ശ്രീപുരേ മന്ത്രേണീ ദേവ്യാ മന്ദിരസ്യ ഗുണാൻബഹൂൻ .
വർണയിഷ്യതി കോ നാമ യോ ദ്വിജിഹ്വാസഹസ്രവാൻ .. 3,31.87 ..

കാദംബരീമദാതാമ്രനയനാഃ കലവീണയാ .
ഗായന്ത്യസ്തത്ര ഖേലന്തി മാന്യമാതങ്ഗകന്യകാഃ .. 3,31.88 ..

അഗസ്ത്യ ഉവാച
മാതങ്ഗോ നാമ കഃപ്രോക്തസ്തസ്യ കന്യാഃ കഥം ച താഃ .
സേവന്തേ മന്ത്രിണീനാഥാം സദാ മധുമദാലസാഃ .. 3,31.89 ..

ഹയഗ്രീവ ഉവാച
മതങ്ഗോ നാമ തപസാമേകരാശിസ്തപോധനഃ .
മഹാപ്രഭാവസംപന്നോ ജഗത്സർജനലംപടഃ .. 3,31.90 ..

തപഃ ശക്ത്യാത്തധിയാ ച സർവത്രാജ്ഞാപ്രവർത്തകഃ .
തസ്യ പുത്രസ്തു മാതങ്ഗോ മുദ്രിണീം മന്ത്രിനായികാമ് .. 3,31.91 ..
.
ഘോരൈസ്തപോഭിരത്യർഥം പൂരയാമാസ ധീരധീഃ .
മതങ്ഗമുനിപുത്രേണ സുചിരം സമുപാസിതാ .. 3,31.92 ..

മന്ത്രിണീ കൃതസാന്നിധ്യാ വൃണീഷ്വ വരമിത്യശാത് .
സോഽപിസർവമുനിശ്രേഷ്ഠോ മാതങ്ഗസ്തപസാം നിധിഃ .
ഉവാച താം പുരോ ദത്തസാന്നിധ്യാം ശ്യാമലാംബികാമ് .. 3,31.93 ..

മാതങ്ഗമഹാമുനിരുവാച
ദേവീ ത്വത്സ്മൃതിമാത്രേണ സർവാശ്ച മമ സിദ്ധയഃ .
ജാതാ ഏവാണിമാദ്യാസ്താഃ സർവാശ്ചാന്യാ വിഭൂതയഃ .. 3,31.94 ..

പ്രാപണീയന്ന മേ കിഞ്ചിദസ്ത്യംബഭുവനത്രയേ .
സർവതഃ പ്രാപ്തകാലസ്യ ഭവത്യാശ്ചരിതസ്മൃതേഃ .. 3,31.95 ..

അഥാപി തവ സാംനിധ്യമിദം നോ നിഷ്ഫലം ഭവേത് .
ഏവം പരം പ്രാർഥയേഽഹം തം വരം പൂരയാംബികേ .. 3,31.96 ..

പൂർവം ഹിമവതാ സാർഥം സൗഹാർദം പരിഹാസവാൻ .

ക്രീഡാമത്തേന ചാവാച്ചൈസ്തത്ര തേന പ്രഗൽഭിതമ് .. 3,31.97 ..

അഹങ്ഗൗരീഗുരുരിതി ശ്ലാഘാമാത്മനി തേനിവാൻ .
തദ്വാക്യം മമ നൈവാഭൂദ്യതസ്തത്രാധികോ ഗുണഃ .. 3,31.98 ..

ഉഭയോർഗുണസാമ്യേ തു മിത്രയോരധികേ ഗുണേ .
ഏകസ്യ കാരണാജ്ജാതേ തത്രാന്യസ്യ സ്പൃഹാ ഭവേത് .. 3,31.99 ..

ഗൗരീഗുരുത്വശ്ലാഘാർഥം പ്രാപ്തകാമോഽപ്യഹം തപഃ .
കൃതവാന്മന്ത്രിണീനാഥേ തത്ത്വംമത്തനയാ ഭവ .. 3,31.100 ..

യതോ മന്നാമവിഖ്യാതാ ഭവിഷ്യസി ന സംശയഃ .
ഇത്യുക്തം വചനം ശ്രുത്വാ മാതങ്ഗസ്യ മഹാമുനേഃ .
തഥാസ്ത്വിതി തിരോഘത്സ ച പ്രീതോഽഭവന്മുനിഃ .. 3,31.101 ..

മാതങ്ഗസ്യ മഹർഷേസ്തു തസ്യ സ്വപ്നേ തദാ മുദാ .
താപിച്ഛമഞ്ജരീമേകാം ദദൗ കർണാവതംസതഃ .. 3,31.102 ..

തത്സ്വപ്നസ്യ പ്രഭാവേണ മാതങ്ഗസ്യ സധർമിണീ .
നാമ്നാ സിദ്ധിമതീ ഗർഭേ ലഘുശ്യാമാമധാരയത് .. 3,31.103 ..

തത ഏവ സമുത്പന്നാ മാതങ്ഗീ തേന കീർതിതാഃ .
ലഘുശ്യാമേതി സാ പ്രോക്ത ശ്യാമാ യന്മൂലകന്ദഭൂഃ .. 3,31.104 ..

മാതങ്ഗകന്യകാ ഹൃദ്യാഃ കോടീനാമപി കോടിശഃ .
ലഘുശ്യാമാ മഹാശ്യാമാമാതങ്ഗീ വൃന്ദസംയുതാഃ .
അങ്ഗശക്തിത്വമാപന്നാഃ സേവന്തേ പ്രിയകപ്രിയാമ് .. 3,31.105 ..

ഇതി മാതങ്ഗകന്യാനാമുത്പത്തിഃ കുംഭസംഭവ .
കഥിതാഃ സപ്തകക്ഷാശ്ച ശാലാ ലോഹാദിനിർമിതാഃ .. 3,31.106 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡമഹാപുരാണേ ഉത്തരഭാഗേ ലലിതോപാഖ്യാനേ ഹയഗ്രീവാഗസ്ത്യസംവാദേ സപ്തകക്ഷ്യാ മതങ്ഗകന്യാപ്രാദുർഭാവോ നാമൈകത്രിംശോഽധ്യായഃ
ഓം. P.R. IYER 25.4.2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/ഉത്തരഭാഗഃ/അധ്യായഃ_31&oldid=48603"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

▪